

U S T A W A

z dnia 21 sierpnia 1997 r.

o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne

Art. 1. Ustawa określa ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe w rozumieniu przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

Art. 2. Ustawa określa także ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej przez:

- 1) pracowników urzędów państwowych, w tym członków korpusu służby cywilnej, zajmujących stanowiska kierownicze:
 - a) dyrektora generalnego, dyrektora departamentu (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy oraz naczelnika wydziału (jednostki równorzędnej) – w urzędach naczelnych i centralnych organów państwowych,
 - b) dyrektora generalnego urzędu wojewódzkiego, dyrektora wydziału (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy oraz głównego księgowego, *kierownika urzędu rejonowego i jego zastępcy*¹⁾ oraz głównego księgowego – w urzędach terenowych organów rządowej administracji ogólnej,
 - c) kierownika urzędu i jego zastępcy – w urzędach terenowych organów rządowej administracji specjalnej;
- 2) pracowników urzędów państwowych, w tym członków korpusu służby cywilnej, zajmujących stanowiska równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami wymienionymi w pkt 1;
- 2a) innych niż wymienieni w pkt 1 i 2 członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 2b) innych niż wymienieni w pkt 1 i 2 członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej;

¹⁾ Z dniem 31 grudnia 1998 r. wygasły akty powołania kierowników urzędów rejonowych i ich zastępców, na podstawie art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. poz. 872).

- 3) dyrektora generalnego Najwyższej Izby Kontroli oraz pracowników Najwyższej Izby Kontroli nadzorujących lub wykonujących czynności kontrolne;
- 3a) radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i referendarzy zatrudnionych w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3b) Przewodniczącego i Zastępców Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego;
- 3c) pracowników zatrudnionych w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1192);
- 4) pracowników regionalnych izb obrachunkowych zajmujących stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli;
- 5) pracowników samorządowych kolegiów odwoławczych zajmujących stanowiska: przewodniczącego, jego zastępcy oraz etatowego członka kolegium;
- 6) wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), zastępców wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), skarbników gmin, sekretarzy gmin, kierowników jednostek organizacyjnych gminy, osoby zarządzające i członków organów zarządzających gminnymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 6a) członków zarządów powiatów, skarbników powiatów, sekretarzy powiatów, kierowników jednostek organizacyjnych powiatu, osoby zarządzające i członków organów zarządzających powiatowymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu starosty;
- 6b) członków zarządów województw, skarbników województw, sekretarzy województw, kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, osoby zarządzające i członków organów zarządzających wojewódzkimi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa;
- 6c) członków zarządu związku metropolitalnego, skarbnika związku metropolitalnego i sekretarza związku metropolitalnego;
- 6d) członków zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz pracowników Narodowego Banku Polskiego zajmujących stanowiska dyrektora oddziału okręgowego, dyrektora departamentu (komórki równorzędnej) i ich zastępców

oraz osób zajmujących stanowiska równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskiem dyrektora departamentu i jego zastępcy;

- 7) pracowników banków państwowych zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu oraz skarbnika;
- 8) pracowników przedsiębiorstw państwowych zajmujących stanowiska: dyrektora przedsiębiorstwa, jego zastępcy oraz głównego księgowego;
- 9) osoby pełniące w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz spółkach, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji, funkcje: prezesa, wiceprezesa i członka zarządu;
- 10) pracowników agencji państwowych zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, dyrektora zespołu, dyrektora oddziału terenowego i jego zastępcy – lub stanowiska równorzędne;
- 11) inne osoby pełniące funkcje publiczne, jeżeli ustawa szczególna tak stanowi.

Art. 3. Ilekcroć w ustawie jest mowa o:

- 1) spółce prawa handlowego – rozumie się przez to spółkę handlową, a także inną spółkę, do której stosuje się przepisy prawa handlowego, w tym spółkę według prawa obcego;
- 2) jednostkach samorządu terytorialnego – należy przez to rozumieć: gminę, powiat, samorząd województwa.

Art. 4. Osoby wymienione w art. 1 i 2, w okresie zajmowania stanowisk lub pełnienia funkcji, o których mowa w tych przepisach, nie mogą:

- 1) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego lub likwidatorami tych spółek, a także być pełnomocnikami wspólnika, o których mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2024 r. poz. 1198 i 1925);
- 1a) być syndykami lub zastępcami syndyków w postępowaniu upadłościowym lub nadzorcami lub zarządcami w postępowaniu restrukturyzacyjnym;
- 2) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, które mogłyby wywołać podejrzenie o ich stronnictwość lub interesowność;
- 3) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych;
- 4) być członkami zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą;

- 5) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10 % akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10 % kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;
- 6) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego, a także pełnienia funkcji członka zarządu na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1907).

Art. 4a. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) nie może być zatrudniony lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, w których Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego posiadają bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty co najmniej 10 % akcji lub udziałów.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) pozostający w stosunku pracy z pracodawcami wymienionymi w ust. 1 otrzymuje urlop bezpłatny na okres sprawowania funkcji oraz trzech miesięcy po jego zakończeniu – bez względu na rodzaj i okres trwania stosunku pracy. Stosunek pracy zawarty na czas określony, który ustałby przed terminem zakończenia urlopu bezpłatnego, przedłuża się do trzech miesięcy po zakończeniu tego urlopu.

3. W przypadku gdy w okresie sprawowania funkcji wójta (burmistrza, prezydenta miasta) Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego nabędzie bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty co najmniej 10 % akcji lub udziałów w spółce, w której ten wójt (burmistrz, prezydent miasta) wykonuje pracę na podstawie stosunku pracy, otrzymuje on urlop bezpłatny na okres sprawowania funkcji oraz trzech miesięcy po jego zakończeniu, licząc od dnia, w którym Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego nabyła bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty co najmniej 10 % akcji lub udziałów w tej spółce.

4. Urlop bezpłatny udzielony w przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, ulega skróceniu do trzech miesięcy, licząc od dnia, w którym Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty przestaną posiadać w spółce prawa handlowego co najmniej 10 % akcji lub udziałów.

Art. 5. 1. Naruszenie zakazów, o których mowa w art. 4 lub art. 4a, przez osoby:

- 1) wymienione w art. 2 pkt 1–4 stanowi przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej lub stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika;
- 2) wymienione w art. 2 pkt 5 i 7–10 stanowi podstawę do odwołania ze stanowiska;
- 3) pełniące funkcję wójta (burmistrza, prezydenta miasta) powoduje wygaśnięcie ich mandatu.

2. Jeżeli zakazy, o których mowa w art. 4, narusza osoba, o której mowa w art. 2 pkt 6–6c, z wyłączeniem wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwy organ, z zastrzeżeniem ust. 3–5, odwołuje ją albo rozwiązuje z nią umowę o pracę, najpóźniej po upływie miesiąca od dnia, w którym uzyskał informację o przyczynie odwołania albo rozwiązania umowy o pracę.

3. Jeżeli zakazy, o których mowa w art. 4, narusza członek zarządu województwa, powiatu lub związku metropolitalnego, skarbnik województwa, powiatu, gminy lub związku metropolitalnego, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego albo związku metropolitalnego odwołuje tę osobę z pełnionej funkcji najpóźniej po upływie miesiąca od dnia, w którym przewodniczący organu stanowiącego uzyskał informację o przyczynie odwołania.

4. Jeżeli członek zarządu województwa, powiatu lub związku metropolitalnego przed dniem wyboru pełnił funkcję, prowadził działalność gospodarczą albo posiadał akcje lub udziały, o których mowa w art. 4, jest obowiązany w ciągu 3 miesięcy od dnia wyboru zrzec się funkcji, zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej albo zbyć udziały lub akcje.

5. W przypadku niewypełnienia obowiązku przez osobę, o której mowa w ust. 4, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego albo związku metropolitalnego odwołuje ją najpóźniej w ciągu miesiąca od upływu terminu, o którym mowa w ust. 4.

6. Odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę w trybie określonym w ust. 2–5 jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy.

Art. 6. 1. Zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek, o których mowa w art. 4 pkt 1, nie dotyczy osób wymienionych w art. 2 pkt 1, 2, 3a, 3c i 6–10, o ile zostały wskazane przez: Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki z udziałem Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego lub związek metropolitalny; osoby te nie mogą zostać wskazane do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów wskazujących te osoby.

2. Osoby, o których mowa w art. 2 pkt 1 i 2, mogą otrzymywać odrębne wynagrodzenie z tytułu sprawowania funkcji w spółce prawa handlowego, do której zostały wyznaczone jako reprezentanci Skarbu Państwa, na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

2a. Wyłączenia określonego w ust. 1 nie stosuje się do wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w zakresie zakazu, o którym mowa w art. 4a.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 7. 1. Osoby wymienione w art. 1 oraz w art. 2 pkt 1–3 i 6–6c nie mogą przed upływem roku od zaprzestania zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć u przedsiębiorcy, jeżeli brały udział w wydaniu rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych dotyczących tego przedsiębiorcy; nie dotyczy to decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia wymiaru podatków i opłat lokalnych na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem decyzji dotyczących ulg i zwolnień w tych podatkach lub opłatach.

2. W uzasadnionych przypadkach zgodę na zatrudnienie przed upływem roku może wyrazić komisja powołana przez Prezesa Rady Ministrów, zwana dalej „komisją”.

3. Komisja rozpatruje sprawy w składach trzyosobowych.

4. Do postępowania przed komisją stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

5. Decyzje komisji są podejmowane w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 2, i są ostateczne.

6. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, organizację pracy i skład komisji oraz zasady wynagradzania jej członków.

7. Do osób wymienionych w art. 8 ust. 3 i 4 przepisu ust. 2 nie stosuje się.

Art. 8. 1. Osoby wymienione w art. 1 obowiązane są do złożenia przełożonemu oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka – przed powołaniem na stanowisko, a także o zamiarze podjęcia takiej działalności lub zmianie jej charakteru – w trakcie pełnienia funkcji.

2. Komisja, na wniosek przełożonego lub osoby zainteresowanej, wydaje, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, opinię, czy działalność gospodarcza, o której mowa w ust. 1, może wywołać podejrzenie o stronnictwo lub interesowność

osoby wymienionej w art. 1. Przepisy art. 7 ust. 3–5 stosuje się odpowiednio, z tym że opinię doręcza się w każdym przypadku przełożonemu.

3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezes Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezydenta, Szef Kancelarii Sejmu, Szef Kancelarii Senatu, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Główny Inspektor Pracy, Prezes Polskiej Akademii Nauk, Kierownik Krajowego Biura Wyborczego oraz Rzecznik Ubezpieczonych składają oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego składa oświadczenie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu, Prezesa Rady Ministrów, wicemarszałka Sejmu, wicemarszałka Senatu, wiceprezesa Rady Ministrów, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, pierwszego zastępcy Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz wiceprezesa Narodowego Banku Polskiego – przepisu ust. 2 nie stosuje się.

5. Informacje zawarte w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

Art. 9. Wybór lub powołanie do władz spółki, spółdzielni lub fundacji z naruszeniem zakazów określonych w art. 4 i 7 są z mocy prawa nieważne i nie podlegają wpisaniu do właściwego rejestru.

Art. 10. 1. Osoby określone w art. 1 oraz w art. 2 pkt 1–2a, 3–5, 6d i 7–11 są obowiązane do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym. Oświadczenie o stanie majątkowym dotyczy majątku odrębnego oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności informacje o posiadanych zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego, a ponadto o nabytym przez tę osobę albo jej małżonka od Skarbu

Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków lub związku metropolitalnego mienia, które podlegało zbyciu w drodze przetargu. Oświadczenie to powinno również zawierać dane dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnienia funkcji w spółkach lub spółdzielniach, o których mowa w art. 4.

2. Urzędnicy służby cywilnej zajmujący inne stanowiska niż określone w art. 2 są obowiązani do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1.

2a. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, obowiązani są:

- 1) Szef Służby Zagranicznej;
- 2) pełnomocni przedstawiciele Rzeczypospolitej Polskiej w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej;
- 3) dyplomaci zawodowi;
- 4) dyplomaci delegowani;
- 5) pracownicy zagraniczni, którym nadano stopień dyplomatyczny na czas pełnienia obowiązków w placówce zagranicznej.

3. Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym, z wyjątkiem oświadczenia złożonego przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, wiceprezesów Narodowego Banku Polskiego oraz osoby, o których mowa w art. 2 pkt 6d, stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone”, określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że osoba, która złożyła oświadczenie, wyraziła pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba uprawniona, zgodnie z ust. 4, 5 lub 6, do odebrania oświadczenia może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie. Oświadczenie przechowuje się przez 6 lat.

3a. Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym złożonym przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, wiceprezesów Narodowego Banku Polskiego oraz osoby, o których mowa w art. 2 pkt 6d, są jawne także co do imienia i nazwiska, z wyjątkiem danych adresowych, informacji o miejscu położenia nieruchomości, a także informacji umożliwiających identyfikację ruchomości osoby składającej oświadczenie. Na wniosek osoby składającej oświadczenie osoba odbierająca oświadczenie może zdecydować o objęciu informacji zawartych w oświadczeniu ochroną przewidzianą dla informacji niejawnych o klauzuli tajności

„zastrzeżone”, określoną w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 632 i 1222), jeżeli ujawnienie tych informacji mogłoby powodować zagrożenie dla składającego oświadczenie lub osób dla niego najbliższych. Minister Sprawiedliwości jest uprawniony do zniesienia tej klauzuli. W stosunku do tego uprawnienia przepisu art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych nie stosuje się.

3b. Jawne informacje zawarte w oświadczeniach o stanie majątkowym, o których mowa w ust. 3a, osoba odbierająca oświadczenia udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), nie później niż do dnia 30 czerwca każdego roku.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa się kierownikowi jednostki (dyrektorowi generalnemu urzędu), z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, przed objęciem stanowiska, a następnie co roku do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, a także w dniu opuszczenia stanowiska. Kierownik jednostki (dyrektor generalny urzędu) dokonuje analizy zawartych w oświadczeniu danych.

5. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezes Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezydenta, Szef Kancelarii Sejmu, Szef Kancelarii Senatu, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Główny Inspektor Pracy, Prezes Polskiej Akademii Nauk, Kierownik Krajowego Biura Wyborczego oraz Rzecznik Ubezpieczonych składają oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, który dokonuje analizy zawartych w nim danych. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego składa oświadczenie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, który dokonuje analizy zawartych w nim danych.

6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składają:

- 1) przewodniczący samorządowego kolegium odwoławczego – przewodniczącemu wojewódzkiego sejmiku samorządowego;
- 2) (uchylony)
- 3) prezes banku, o którym mowa w art. 2 pkt 7, z wyłączeniem Prezesa Narodowego Banku Polskiego – ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 4) prezes spółki, o której mowa w art. 2 pkt 9 – Prezesowi Rady Ministrów.

7. Osoby odbierające oświadczenie, o których mowa w ust. 6, dokonują analizy zawartych w nim danych.

8. Osoba dokonująca analizy jest uprawniona do porównania treści analizowanego oświadczenia z treścią uprzednio złożonych oświadczeń.

9. Kontroli rzetelności i prawdziwości oświadczeń, o których mowa w art. 8 ust. 1 oraz w ust. 1, 2, 5 i 6, dokonuje Centralne Biuro Antykorupcyjne w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 184, 1222 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179).

Art. 11. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określa, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i art. 10 ust. 1.

Art. 12. 1. Tworzy się Rejestr Korzyści, zwany dalej „Rejestrem”.

2. W Rejestrze ujawniane są korzyści uzyskiwane przez osoby, o których mowa w ust. 7, lub ich małżonków.

3. Do Rejestru należy zgłaszać informacje o:

- 1) wszystkich stanowiskach i zajęciach wykonywanych zarówno w administracji publicznej, jak i w instytucjach prywatnych, z tytułu których pobiera się wynagrodzenie, oraz pracy zawodowej wykonywanej na własny rachunek;
- 2) faktach materialnego wspierania działalności publicznej prowadzonej przez zgłaszającego;
- 3) darowiźnie otrzymanej od podmiotów krajowych lub zagranicznych, jeżeli jej wartość przekracza kwotę 25 % minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773);
- 4) wyjazdach krajowych lub zagranicznych niezwiązanych z pełnioną funkcją publiczną, jeżeli ich koszt nie został pokryty przez zgłaszającego lub jego małżonka albo instytucje ich zatrudniające bądź partie polityczne, zrzeszenia lub fundacje, których są członkami;
- 5) innych uzyskanych korzyściach, o wartościach większych niż wskazane w pkt 3, niezwiązanych z zajmowaniem stanowisk lub wykonywaniem zajęć albo pracy zawodowej, o których mowa w pkt 1.

4. Do Rejestru należy także zgłaszać informacje o udziale w organach fundacji, spółek prawa handlowego lub spółdzielni, nawet wówczas, gdy z tego tytułu nie pobiera się żadnych świadczeń pieniężnych.

5. Przy podawaniu informacji zgłaszający jest obowiązany zachować największą staranność i kierować się swoją najlepszą wiedzą.

6. Wszystkie zmiany danych objętych Rejestrem należy zgłosić nie później niż w ciągu 30 dni od dnia ich zaistnienia.

7. Obowiązek zgłaszania informacji, o których mowa w ust. 2–4, do Rejestru obejmuje członków Rady Ministrów, sekretarzy i podsekretarzy stanu w ministerstwach i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, kierowników urzędów centralnych, wojewodów, wicewojewodów, członków zarządów województw, sekretarzy województw, skarbników województw, członków zarządów powiatów, sekretarzy powiatów, skarbników powiatów, wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), zastępców wójtów, sekretarzy gmin, skarbników gmin, członków zarządu związku metropolitalnego, sekretarza związku metropolitalnego i skarbnika związku metropolitalnego.

8. Rejestr jest jawny. Rejestr prowadzi Państwowa Komisja Wyborcza.

9. Informacje zawarte w zgłoszeniach do Rejestru są niezwłocznie podawane do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą w Biuletynie Informacji Publicznej i są udostępniane w okresie zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji oraz w okresie 6 lat po zakończeniu zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, o których mowa w ust. 7.

10. Ujawnienie informacji w Rejestrze nie zwalnia od odpowiedzialności przewidzianej w ustawie za niedopełnienie określonych w niej obowiązków.

Art. 13. Niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lub w art. 10 ust. 1, albo podanie w nim nieprawdy powoduje odpowiedzialność służbową.

Art. 14. 1. Kto będąc obowiązany do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lub w art. 10 ust. 1, podaje w nim nieprawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 15. Kto zatrudnia osoby, o których mowa w art. 1 oraz w art. 2 pkt 1–3 i 6–6b, wbrew warunkom określonym w art. 7, podlega karze aresztu albo karze grzywny.

Art. 16–25. (pominięte)

Art. 26. 1. Osoby wymienione w art. 1 i 2, które w dniu wejścia w życie ustawy są członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 1, lub spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych, albo członkami zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą, są obowiązane zrzec się tych stanowisk, w terminie do najbliższego walnego zgromadzenia lub zgromadzenia akcjonariuszy, nie później jednak niż w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że w tym terminie złożyły oświadczenie o rezygnacji z funkcji publicznej. W razie niezłożenia oświadczenia w tym terminie osoby te tracą, z mocy prawa, stanowiska we władzach spółki, spółdzielni lub fundacji i zostają wykreślone z właściwego rejestru.

2. Prezes Rady Ministrów, na wniosek właściwego ministra reprezentującego Skarb Państwa w spółce, może, w indywidualnych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, wyznaczać sekretarzowi stanu lub podsekretarzowi stanu dłuższy niż określony w ust. 1 termin zrzeczenia się stanowiska w spółce prawa handlowego, o której mowa w ust. 1.

3. Złożenie przez osobę wymienioną w ust. 1 oświadczenia o rezygnacji z funkcji publicznej powoduje rozwiązanie z nią stosunku pracy w drodze porozumienia stron lub wypowiedzenia przez pracodawcę albo odwołania ze stanowiska.

Art. 27. (pominięty)

Art. 28. (pominięty)

Art. 29. 1. Traci moc ustawa z dnia 5 czerwca 1992 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. poz. 274, z 1995 r. poz. 18 oraz z 1996 r. poz. 350), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do radnych rad gmin kadencji, w czasie której niniejsza ustawa weszła w życie, stosuje się ustawę, o której mowa w ust. 1.

Art. 30. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r., z tym że:

- 1) przepisy art. 24e ustawy, o której mowa w art. 19, wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia²⁾;
- 2) przepisy art. 24f–24h ustawy, o której mowa w art. 19, mają zastosowanie do radnych rad gmin kadencji następujących po kadencji, w czasie której niniejsza ustawa weszła w życie;

²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 11 września 1997 r.

- 3) przepisy art. 35a ustawy, o której mowa w art. 23, wchodzi w życie z pierwszym dniem kadencji Sejmu i Senatu następującej po kadencji rozpoczętej w dniu 19 września 1993 r.;
- 4) przepisy art. 11 ustawy, o której mowa w art. 25, stosuje się nadal do radnych rad gmin kadencji, w czasie której niniejsza ustawa weszła w życie.